

Helder met Van Gelder

Dit nummer is gewijd aan de scheidende Commissaris van de Koningin in Zeeland Wim van Gelder. Hij heeft die functie 14 jaar bekleed en dat komt aardig in de buurt van het gemiddelde van zijn voorgangers. Ikzelf ken hem vooral in zijn hoedanigheid als voorzitter van het bestuur van de Stichting Zeeuws Tijdschrift. Ook was hij, met uitzondering van dit jaar, juryvoorzitter van de Zeeuwse Boekenprijs. Hij was daarbij altijd in zijn element.

Op verschillende andere manieren speelde hij in de Zeeuwse culturele wereld een rol. Evenementen en organisaties waarbij hij betrokken was, zijn onder andere: het Prins Bernhard Cultuurfonds, Film by the Sea, Nieuwe Muziek en de Vleeshal. Met zijn vrouw Mineke van Gelder-Wiggers, die geruime tijd voorzitter was van het Zeeland Nazomerfestival, mistte hij in de afgelopen jaren weinig uitvoeringen. Ook hield hij vele lezingen met een cultuurhistorische inslag; sommige daarvan zijn in dit tijdschrift opgenomen. Zo valt in dit nummer een Engelstalige bijdrage te lezen over de rol van de regio's in een Verenigd Europa.

Het overgrote deel van dit nummer bevat bijdragen die in het kader van een lezingenreeks in het teken van Van Gelders afscheid onlangs zijn gehouden. De sprekers brachten onderwerpen naar voren die hij tijdens zijn commissariaat helder in het vizier heeft gehad. In een willekeurige volgorde waren dat: Europa, water, mentaalgoed en veiligheid. De rol van de regio in Europa heeft in Van Gelder altijd een krachtig pleitbezorger gevonden. Door zijn lidmaatschap van het Comité van de Regio's kon hij daar ook in Brussel duidelijk een stem aan geven.

Zijn belangstelling voor water dateert van het begin van zijn carrière als consultant op dit terrein. Van Gelder ziet het water eerder als een bondgenoot dan als een vijand maar in een provincie waar

ontpolderen taboe is, heeft hij zijn mening met de nodige omzichtigheid uitgedragen. Toch komt die erop neer dat hij een huwelijk tussen zee en land als een sturende factor ziet in de ontwikkeling van de economie, voedselproductie, recreatie, natuur en cultuur van Zeeland.

Wanneer het om het immateriële erfgoed van Zeeland ging, nam hij nooit een blad voor de mond. Hij was een sterk pleitbezorger van de dialecten, oude ambachten, volksverhalen en muziek- en danstradities. Tijdens zijn commissariaat is de belangstelling voor het erfgoed in Zeeland aanzienlijk gegroeid en is het besef doorgedrongen dat een regio er een belangrijk deel van zijn identiteit aan ontleent. Dat daar een veilige omgeving bij hoort is voor Van Gelder een uitgemaakte zaak. Hij hamerde daarbij op twee gerelateerde aspecten van die veiligheid: er aandacht voor hebben en de zelfredzaamheid van de burger.

Betekent Van Gelders afscheid ook zijn afscheid van het *Zeeuws Tijdschrift*? Het debat ter provincie over de ontvlechting is afgerond met de conclusie dat provinciale bestuurders geen bestuurlijke taken mogen vervullen in door de provincie gesubsidieerde organisaties. Dit tijdschrift ontvangt inderdaad een bescheiden provinciale subsidie maar bij mijn weten heeft die nooit het onpartijdig functioneren van de voorzitter in de weg gestaan. Dus of het automatisme gehandhaafd blijft dat de nieuwe commissaris, Karla Peijs, voorzitter van de Stichting Zeeuws Tijdschrift wordt, is ongewis. Het spreekt voor Wim van Gelder dat hij al aangeboden heeft voorlopig voorzitter te blijven, mocht de nieuwe commissaris niet beschikbaar zijn.

Paul van der Velde